

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2021. szeptember 15.

A pénzügyi támogatásban részesült tagállamok felügyelete megfelelő, de észszerűsítésre szorul

Az Európai Bizottság ellenőrzi, hogy a makrogazdasági kiigazítási programból kilépő euróövezeti tagállamok továbbra is jó úton haladnak-e, mind a tagállamok, mind hitelezőik érdekében. Az Európai Számvevőszék megvizsgálta, hogy milyen a 2008. évi pénzügyi válságot követően pénzügyi támogatásban részesült öt tagállam (Írország, Portugália, Spanyolország, Ciprus és Görögország) programot követő utólagos felügyeletének kialakítása, végrehajtása és eredményessége. Az számvevők megállapítása szerint a felügyelet ugyan megfelelő eszköz volt, ám annak hatékonyságát akadályozta a célkitűzések tisztázatlansága, valamint az észszerűsítés és az összpontosítás elégtelen volta. Ezért ajánlatos a folyamatok és a vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata, különösen a felügyeleti tevékenységeknek az európai szemeszterbe való integrálása érdekében.

A 2010–2013-as időszakban Írország, Portugália, Spanyolország, Ciprus és Görögország összesen 468,2 milliárd euró összegű pénzügyi támogatásban részesült. Az uniós jogszabályok előírják, hogy a makrogazdasági kiigazítási programból kilépő tagállamokat külön felügyelet alá kell vonni. Jelenleg Ciprus, Írország, Portugália és Spanyolország esetében van folyamatban programot követő utólagos felügyelet (PPS). Görögország megerősített felügyelet alatt áll, mivel a pénzügyi nehézségekkel szemben különösen kiszolgáltatottnak minősült, és ezek hatása átgyűrűzhet más euróövezeti tagállamokra.

„Az általunk megvizsgált, kiigazítási programot követő felügyeleti tevékenységek megfelelőek voltak, de észszerűsítésre szorulnak” – jelentette ki Alex Brenninkmeijer, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – „Véleményünk szerint munkánk hozzájárulhat a gazdasági és monetáris unió gazdaságirányítási rendszerének folyamatban lévő felülvizsgálatához, és hasznosnak bizonyulhat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtandó hitelek visszafizetése lehetséges felügyeleti mechanizmusának kialakításáról szóló megbeszéléseken is”.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2021 májusára mind az öt tagállam teljesítette visszafizetési kötelezettségeit, és ismét elfogadható kamatlábak mellett fért hozzá a piachoz. A bizottsági felügyelet segítette megnyugtatni a pénzügyi piacokat, noha nincsen más bizonyítéka annak, hogy javára vált volna a reformok végrehajtásának, ami részben az ösztönzők és az erős végrehajtási eszközök hiányával magyarázható. A számvevők megállapították, hogy a bizottsági felügyelet részben átfedésben van azzal a monitoringgal, amelyet ugyanazon tagállamokban az Európai Stabilitási Mechanizmus a visszafizetési kapacitásra nézve végez. Átfedés volt a Bizottság több tevékenysége, nevezetesen a programot követő utólagos felügyelet és az európai szemeszter keretében elvégzett feladatok között is.

Bár a Bizottságnak az egyes tagállamok helyzetére vonatkozó elemzései általában jó minőségűek voltak, a közzétett jelentések nem összpontosítottak kellőképpen a tagállamok visszafizetési képességére. A hiteltörlesztésekre vonatkozó információk elsősorban szerepeltek a jelentésekben, a törlesztési képességet érintő kockázatok elemzéseit pedig hiányosságok jellemezték. A számvevők észrevételezték, hogy a szabályozás kevés rugalmasságot hagy a végrehajtás terén: a Bizottság akkor sem függesztheti fel a felügyeletet, és nem csökkentheti a beszámolás gyakoriságát sem, ha értékelése szerint alacsony a visszafizetési kockázat. Ezenkívül a Bizottság a programot követő utólagos felügyelet alá vont négy tagállam esetében nem határozta meg hivatalosan, hogy mely strukturális reformokat kíván nyomon követni. Egyes esetekben a Bizottság olyan tagállami reformokat követett nyomon, amelyek nem tartoztak a makrogazdasági kiigazítási program keretében elfogadottak közé.

A megerősített felügyelet keretében a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a sebezhetőségek kezelésére, figyelembe véve az európai szemeszter keretében kiadott országspecifikus ajánlásokat. Hasonlóképpen a közelmúltban jóváhagyott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a tagállamoknak be kell mutatniuk, hogy helyreállítási és rezilienciaépítési terveik hogyan járulnak hozzá az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez. A Bizottság felügyeletének célja annak ellenőrzése, hogy a tagállam milyen előrehaladást ért el az előtte álló kihívások kezelése terén, összhangban az országspecifikus ajánlásokkal. Bár ugyanaz a bizottsági munkacsoport felelős mind a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának irányításáért, mind az európai szemeszter koordinálásáért, a megerősített felügyelet nem ennek felelősségi körébe tartozik. A számvevők szerint a Bizottságnak mérlegelnie kell a programot követő utólagos felügyelet és a megerősített felügyelet beépítését az európai szemeszterbe, és meg kell állapodnia a nemzeti hatóságokkal a nyomon követendő reformok részletes listájáról.

Háttér-információk

Ez a jelentés kiegészíti a tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatásra, valamint az uniós gazdasági kormányzásra (hatos csomag, kettős csomag, európai szemeszter) vonatkozó korábbi ellenőrzési munkánkat.

„A makrogazdasági kiigazítási programból kilépő tagállamok bizottsági felügyelete: megfelelő, de észszerűsítést igénylő eszköz” című, 18/2021. sz. különjelentés megtalálható a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502